

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Ticari işletmeler, aktiflerinde kayıtlı araçları yenilerken vergisel olarak iki avantajı bir arada kullanabiliyor. Satılan aracın kârını yenileme fonunda bekletmek ve alınan aracın ÖTV'sini geçici olarak ödememek...

Araç sahibi işletmeler bir taşla iki kuş vurabilir

VERGİ mevzuatımıza göre, ticari işletmeler gerek araç satın alırken gerekse araç satarken ağır vergi yükü ile karşı karşıya kalıyor. Bu vergiler alım sırasında ödenen ÖTV ve KDV, satış sırasında ise KDV ve kâr varsa kazanç vergisi oluyor.

Vergi kanunlarımızda kalıcı olan “yenileme fonu” hükmü ile oto finansman sağlamak amacıyla işletmeler vergi ertelemesi ile teşvik/destekleniyor. Ayrıca, geçici de olsa 2016 yılında yapılan bir düzenleme ile işletmelerin aktiflerinde kayıtlı ticari araçları yenilemeleri halinde, yeni alınacak ticari araçların alımında 30/6/2019 tarihine kadar ÖTV (Özel Tüketim Vergisi) muafiyeti adı altında geçici bir teşvik/destek sağlanıyor.

BİRİNCİ KUŞ: SATILAN ARAÇ KÂRININ VERGİSİNİ ERTELEMEK

Vergi Usul Kanunu'nun 328 ve 329 uncu maddelerinde yapılan düzenleme ile bilanço esasına tabi ticari işletmeler, aktiflerinde kayıtlı amortismanına tabi iktisadi kıymetlerinin satılmasında elde ettikleri kâr, o yılın matrahına ilave edilmek yerine, üç yıl içerisinde aynı türden bir iktisadi kıymetin satın alınması koşuluyla “yenileme fonu” hesabına aktarılarak ilgili vergi ertelenmiş oluyor. Örneğin; şirket, aktifinde (amortismanları ayırdıktan sonra) net değeri 250.000 TL olan beş adet aracını 500.000 TL'ye satıyor. Satış sonucu 250.000 TL kazanç elde ediyor. Bu kazancın vergi maliyeti ise 50.000 TL oluyor. Oysa, bu şirket elde edilen 250.000 TL kârı bir yönetim kurulu kararı ile en geç üç yıl içerisinde aynı tür aracın satın alınması koşuluyla “yenileme fonu” hesabında tutması halinde vergisini üç yıla kadar erteleyebiliyor. Yeni araç satın alınca, fondaki tutarı bu aracın amortismanı ile mahsup ediyor. Üç yıl içerisinde yeni araç satın alınamaz ise üçüncü yılın sonunda ilgili fonu vergi matrahına ilave etmek zorunda kalıyor.

İKİNCİ KUŞ: SATIN ALINAN ARAÇIN ÖTV'SİNİ ÖDEMEMEK

Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 20/8/2016 tarihinde 29824 Sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanarak yürürlüğe girdi. İlgili Kanun'un Geçici maddesi ile şehir içi taksi, dolmuş, servis, minibüs, midibüs ve otobüs ile taşımacılık faaliyeti (araç kiralama, özel yolcu transferi ve benzeri hizmet ifası faaliyetleri hariç) ile yük taşımacılığı faaliyeti dolayısıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan ve bu faaliyetini ilgili mevzuatta öngörülen yükümlülükleri yerine getirmek ve yetkilendirilmek suretiyle maliki olduğu taşıtlar vasıtasıyla icra eden gerçek ve tüzel kişiler tarafından, söz konusu faaliyetler kapsamında kullanılan taşıtların yenilenmesi amacıyla, bu Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten 30/6/2019 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilk iktisabı ÖTV'den müstesnadır. Bu düzenlemeden ilgili Kanun'un yürürlüğe

girdiği tarih itibarıyla maliki olunan, trafik tescil kuruluşlarınca ticari yolcu veya yük taşımacılığında kullanılmak üzere kayıt ve tescil edilmiş her bir taşıt bakımından, aynı cins bir taşıtın ilk iktisabında yararlanılıyor. Yenilemeye konu edilen taşıtın, istisnadan yararlanılan tarihten itibaren iki tam yıl içerisinde satılması, devredilmesi veya sair suretle işletme kayıtlarından çıkarılması şart.

Şu kadar ki, bu şartın ihlali hâlinde, yeni alınan taşıta ilişkin zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, alıcıdan vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil ediliyor.

Dikkat edileceği üzere; bir taşla iki kuşu vurmanın (avantajın) belli koşulları var. Birincisinde, amortismanına tabi birçok iktisadi kıymetin yenilenmesi koşuluyla satışı öngörülüyor. Satışta oluşan kazancın vergi avantajının kullanılabilmesi için ise, en geç üç yıl içerisinde aynı cins iktisadi kıymetin satın alınması şartı bulunuyor. Ayrıca, bu hükümden yararlanmak için herhangi bir süre sınırlaması bulunmuyor.

İkincisinde ise, sadece yük ve yolcu taşımacılığı yapanlar, bu amaçla sahip oldukları araçlarını en geç iki yıl içerisinde satmak koşuluyla yeni satın alacakları araçları için alım sırasında ÖTV ödemeyerek bu avantajdan yararlanabiliyorlar. Ayrıca, geçici olan bu hükümden yararlanmak için süre 30/6/2019 tarihinde sona eriyor.

